

Lausunto ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen energiatehokkuuden parantamisesta päästöttömäksi rakennukseksi korjaus- ja muutostöissä

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/18839/2024

RIL ry kiittää mahdollisuudesta lausua näkemyksensä asetuksesta.

RIL ry. on valtakunnallinen puolueeton asiantuntijaorganisaatio, jonka tarkoituksena on edistää hyvää suunnittelu-, rakentamis- ja ylläpitotapaa ja rakennusalan asiantuntijuuden kehittymistä Suomessa. Vuonna 1934 perustetun järjestön jäsenistö koostuu yli 7000:sta rakennus-, yhdyskunta-, ympäristö- ja kiinteistöalan diplomi-insinööristä, tekniikan lisensiaatista ja tohtorista sekä teekkarista

RILin keskeiset näkemykset on esitetty tässä lausunnossa. Tarjoamme mielellämme asiantuntemustamme käytettäväksi kokonaisvaltaisesti parhaan mahdollisen ratkaisun löytämiseksi asian jatkokehityksessä.

Asetusluonnoksen valmistelun aikana RILin jäsenten vaikutusmahdollisuudet pohjaesitykseen ovat olleet hyvin rajoitetut lausunnolla olevan asetuseräluonnoksen osalta.

RIL toivoo jatkossa valmisteluryhmien A, B ja C välisten toimintatapojen erojen yhtenäistämistä parhaan lopputuloksen mahdollistamiseksi jo ennen lausuntokierrosta. Nyt valmisteluryhmä A:n läpinäkyvyys ja alan asiantuntijoiden hyödyntämisen taso on eronnut verrattuna muihin valmisteluryhmiin. Direktiivin implementoinnin tiukkojen määräaikojen vuoksi asian merkitys on vielä normaalia korostuneempi.

Asetuseräluonnos

3§ Laskentaperiaatteet

Rakennuksen pääasiallisen lämmitysjärjestelmän mitoittaminen laskennallisesti tarvittavalle täydelle lämmitysteholle poikkeaa merkittävästi totutusta ilman varsinaista tarvetta. Rakennuksessa voi olla toisiaan tukeavia lämmitysjärjestelmien yhdistelmiä, jotka mitoitetetaan mitoituslämpötilojen mukaan.

Ehdotamme seuraavaa kirjausta: Rakennuksen lämmitysjärjestelmän lämmitysteho on mitoittettava sijaintipaikkakunnan säävyöhykkeen mitoittavilla ulkolämpötiloilla.

4 § Rakennusosakohtaiset vaatimukset

Asiakohdassa esitetyt vaatimukset ovat pääosin linjassa direktiivin vaatimusten kanssa.

RIL haluaa kiinnittää huomion kahteen poikkeukseen ja muutosta vaativaan kohtaan:

Alapohjan energiatehokkuutta parannetaan mahdollisuuksien mukaisesti. Asetukseen olisi syytä tuoda selvyyden vuoksi mukaan perustelumuistion huomio alapohjaa koskevan vaatimuksen toteutumisesta vain laajamittaisissa korjauksissa, joissa lisäeristäminen on mahdollista. Alapohjan lisäeristäminen toteutuu merkittävästi harvemmin kuin muiden listattujen rakennusosien.

Ehdotamme seuraavaa kirjausta:

3) Alapohja: Alkuperäinen U-arvo $\times 0,45$ kuitenkin enintään $0,17 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$. Rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä alkuperäinen U-arvo $\times 0,45$, kuitenkin $0,35 \text{ W}/(\text{m}^2 \text{ K})$ tai parempi. Vaatimus koskee tilanteita, joissa alapohjaan tehdään niin laajamittaisia korjauksia, että lisäeristäminen on mahdollista.

Ikkunoille ja oville asetettava vaatimustaso on vaativa ja alustavan laskelman perusteella kustannustasoltaan perustelematon. Markkinoilla ei myöskään toistaiseksi ole vaatimukset täyttäviä korvaavia tuotteita.

Palo-ovien kohdalla markkinoilla ei tietojemme mukaan ole vaatimukset täyttäviä tuotteita. Samoin parvekeovien osalta vaatimuksen täyttäminen vaatisi ikkuna-alan merkittävää vähentämistä.

Ikkunoiden osalta perustelumuistion maininta olemattomasta hintaerosta ei ole uskottava. Nelilasin ikkuna sisältää enemmän lasia, toisen selektiivikalvon, vahvistetun rungon ja kasvaneen painon vaatimat vahvistukset kiinnityksiin ja asennustapohin. Tuotteita on saatavissa hyvin rajoitetusti edes alumiini-puurakenteilla eikä ollenkaan täyspuisena.

RIL kannattaa energiatehokkuuden parantamista, mutta kustannustehokkaasti. Kustannustehokkuuden optimoinnilla saadaan suurin hyöty parannuksiin käytössä olevista resursseista. Ehdotuksemme vaatimukset on toteutettavissa edullisemmalla kolmilasisella ikkunalla, joiden saatavuus on merkittävästi parempi ja kustannustehokkuus selvästi korkeampi. Ovien osalta ehdotettu muutos ei ole teknisesti nykyisillä tuotteilla täytettävissä. Lisäksi ovien vaikutus rakennuksen energiatehokkuuteen on vähäisempi. Ikkunoiden ja ovien vaihtaminen $1,0$ U-arvoisiin lisää merkittävästi energiatehokkuutta korvattaviin tuotteisiin nähden.

Ehdotamme seuraavaa kirjausta:

4) Uudet ikkunat: U-arvon on oltava 0,8 W/(m² K) tai parempi. Uudet ulko-ovet: U-arvon on oltava 1,0 W/(m² K) tai parempi.

Vanhoja ikkunoita ja ulko-ovia korjattaessa on lämmönpitävyyttä parannettava mahdollisuuksien mukaan.

Lisäksi esitämme yleisenä huomiona tarpeen lisäykselle asetukseen:

Energiatehokkuuden parantamista edellytetään korjaus- ja muutostöiden yhteydessä, mikäli se on teknisesti, taloudellisesti ja toiminnallisesti mahdollista.

Nyt maininta on selkeästi vain 5§ momentti 6.

RIL ry:n puolesta

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'J. Tähtikunnas', is placed over a faint, light blue rectangular stamp.

Janne Tähtikunnas
Toimitusjohtaja